

KIJKER 8



Naam _____

Klas _____

De vorst is
in het land!



Tiens, ik dacht
dat de koning
op reis was?



BRRRRR, il fait
frrrrroiddd
ici!



Sorry hoor,
ik begrijp u
niet zo goed...



Wil je mee
naar de
bank?



Nee, want het is te
koud om buiten
te zitten ...



...



Mn zkt
VR, 35j,
tel. tss
21-22u



Je zal toch een
tandje moeten bijsteken!



Mijn gebit
is nog in
orde hoor.



Wil je iets zeggen?



Wat probeer je
duidelijk te maken
met dit gebaar?



kie



Les 2 Ik kan feiten, meningen en argumenten herkennen.



- 1 Ik lees de titel en bekijk de foto.
Ik voorspel waarover de tekst zal gaan.
Wat bedoelen ze met 'een missie'?

- 2 Hier staan enkele zinnen vetjes.
Wat is de bedoeling van de schrijver daarmee?

SCHOOL MET EEN MISSIE

Basisschool OLVA uit Assebroek zamelt elk jaar geld in voor een ander continent. Hun missie is de leerlingen tonen dat er landen zijn waar mensen het moeilijker hebben dan wij.



'De school heeft drie vaste projecten die we om de beurt steunen: Bangladesh, een Congolese meisjesschool en de **mobiele** school in Latijns-Amerika. In de negen jaar dat de leerlingen op de basisschool zitten, **bijten** ze **zich** dus drie keer in een project **vast**. Vorig jaar hebben ze een sobere maaltijd georganiseerd en wijn en sleutelhangers verkocht. Dit bracht in totaal 8 500 euro op. 'Dit jaar steunen we de

meisjesschool in Kolwezi in Congo', vertelt de directeur. 'We zijn met het project gestart na de getuigenis van Betty, een vrouw uit Congo. Dit greep ons zo aan dat we in actie schoten. Met de opbrengst wordt **gedurende** een jaar één leerkracht betaald. En we dompelen de leerlingen onder in de Afrikaanse cultuur met een Afrikadag met djembés en Afrikaans koken.



- 4 Deze tekst heeft net als een brief een aanspreking en een groet. Markeer ze.

- 3 'Zich vastbijten' zal de schrijver niet letterlijk bedoelen. Ik denk dat dit betekent: er hard aan werken.

REACTIE

Beste directie, leerkrachten en leerlingen van basisschool OLVA in Assebroek

- 5 Deze brief heeft een inleiding, midden en slot. Duid ze aan en schrijf erbij 'inleiding', 'midden' en 'slot'.

inleiding [Ik las in het artikel 'School met een missie' hoe jullie geld inzamelen voor een project. Ik vind het ongelooflijk hoe jullie zich elk jaar inzetten voor een goed doel.

midden [Hoedje af! Zo leren de leerlingen ook verschillende culturen kennen en kijken ze anders naar hun eigen leven hier, denk ik. Er zijn echter ook in België veel mensen die hulp kunnen gebruiken. Misschien kunnen jullie bij een volgende actie een Belgisch project steunen?

slot [Ik hoop dat door jullie artikel meer scholen hun tanden willen zetten in hulp voor de **behoefte** medemens.

Nog veel succes!

Vera Pieters, directeur van het centrum voor Gelijkheid en culturele diversiteit



- 6 In het woord 'behoefte' herken ik een woord dat ik ken, namelijk 'behoefte'. Dat betekent: nood.

- 7 Kruis aan. Deze reactie bevat vooral:
☐ feiten ☒ meningen
Omkring een woord waaraan je dit ziet.



- 8** Waaraan denk ik bij deze titel? Wat weet ik hier al over? Ik noteer enkele sleutelwoorden.
bv. klimaatopwarming, wereld, ijs



Noordpoolijs smelt razendsnel

De voorbije weken werden er recordtemperaturen opgemeten in het noordpoolgebied. Op sommige plaatsen was het 20 graden warmer dan normaal! Op dit moment is er een miljoen vierkante meter minder poolijs dan in 2012. Toen werd er ook al een laagterecord gemeten! Wit ijs kaatst zonlicht terug, donker zeewater slurpt zonlicht op waardoor het opwarmt en er nog minder ijs gevormd wordt. Het is een cirkel zonder einde. De gevolgen daarvan zijn overal op de aarde te voelen. Het noordpoolijs werkt immers als een koelkast voor de hele planeet. Hoe minder ijs, hoe minder afkoeling. De gevolgen kunnen op dit moment nog niet voorspeld worden maar op termijn kunnen ze **catastrofaal** zijn voor de hele planeet. 'We kunnen ons maar beter voorbereiden op onaangename verrassingen', zeggen de wetenschappers.



Bron: natuurkrant

- 9** Omkring het signaalwoord dat een gevolg uitdrukt.

- 10** Catastrofaal is een moeilijk woord. Ik leid af uit de tekst wat het betekent. Ik denk heel erg,
ernstig



- 11** Klopte je voorspelling voor het lezen? Wat weet je nu? Onderstreep in de tekst wat je bijleerde.



Opinie

Beste redactie

inleiding

Ik las jullie artikel over de opwarming van de aarde en de gevolgen ervan.

midden

Over de klimaatopwarming moeten we niet **discussiëren**, dat is een feit! We moeten wel dringend de regering **aansporen** actie te ondernemen want ons land doet veel te weinig voor het klimaat! Als je Frankrijk of Duitsland **doorkruist**, zie je overal windmolens staan, bij ons niet. We moeten de uitstoot van broeikasgassen dringend beperken en proberen te voorkomen. Dit kan door woningen beter te isoleren maar ook het vervoer speelt een grote rol. We staan urenlang in de file en veel auto's rijden op diesel. Die stoten enorm veel CO2 en fijn stof uit waardoor de luchtkwaliteit op sommige dagen erg slecht is. Dat de overheid zo weinig onderneemt, daar zijn geen woorden voor! De overheid moet hier echt **werk van maken**, vind ik. Bijvoorbeeld door voor beter openbaar vervoer te zorgen en autogebruik duurder te maken. Zo zal het gebruik van bus, tram en trein **toenemen**.

slot

Ik hoop dat er echt iets verandert.

Merhem S.



- 12** Deze tekst lijkt op een brief. Markeer de aanspreking en de groet.

- 13** Vind je ook een inleiding, een midden en een slot in deze brief? Duid ze aan en schrijf het erbij.



- 14** Kruis aan. Deze reactie bevat vooral:

☐ feiten ☒ meningen

Omkring een woord waaraan je dit ziet.



15 Met welk woord duidt de schrijver een tegenstelling aan tussen de prijs van een fruitabonnement en het aantal ouders dat deelneemt? Onderstreep het.

16 De schrijver gebruikt een signaalwoord om aan te geven wat het gevolg is van de fruitdag. Markeer het.



17 Kruis aan. Dit is
☒ een artikel met enkel feiten.
☐ een artikel waarin iemand zijn mening geeft.
Omkring een woord waaraan je dit ziet.



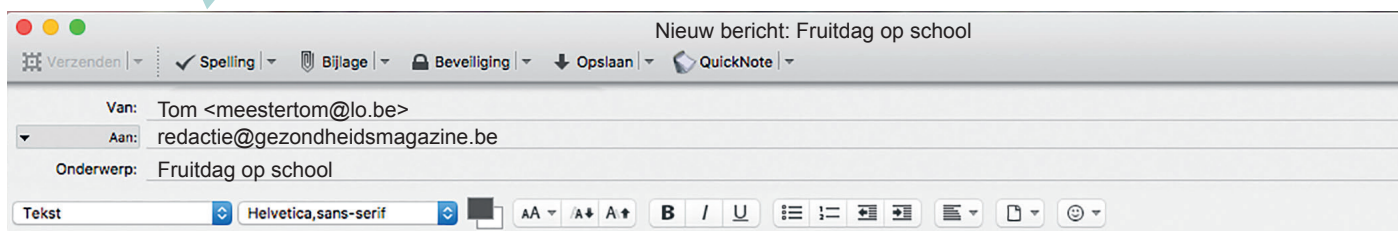
18 Vind je ook een inleiding, midden en slot in deze e-mail? Duid ze aan en schrijf het erbij.

FRUITDAG OP SCHOOL

Op heel wat scholen is het een dag per week 'fruitdag' zodat kinderen meer fruit eten. Deze dag is vaak op woensdag en het is de bedoeling dat de kinderen dan een stuk fruit krijgen om het tijdens de speeltijd op te eten. Koekjes of cake mogen die dag niet meegebracht worden. Niettegenstaande een fruitabonnement 5 euro kost, schrijven veel ouders hiervoor in. Daardoor eten onze jongeren alvast meer fruit.



Bron: Gezondheidsmagazine



Beste redactie

Ik las het artikel over de fruitdag op school en wil hier toch graag op reageren.

Dit lijkt immers een mooi initiatief maar in de praktijk zorgt zo'n fruitdag voor heel wat problemen. Ten eerste is dit niet verplicht waardoor er altijd kinderen zijn die hier niet aan deelnemen omdat hun ouders niet betaalden. Dit is jammer voor de leerlingen die dan maar moeten toekijken.

Ten tweede wordt het fruit ongeschild geleverd, wat logisch is wanneer je de vitaminen wil bewaren. Dit betekent dat de leerkracht het moet schillen, zeker bij de jonge leerlingen. Of dat de leerkracht een kwartier van de lestijd 'fruit schillen en snijden' moet besteden met de EHBO-koffer in de buurt. Kiwi's, sinaasappelen, meloen ... zijn een heel geklieder! De helft ervan belandt op de grond en de andere helft in de vuilnisbak. Echt zonde!

Ik denk dat het niet de taak van de school is maar van de ouders om de kinderen gezond te doen eten. Tom, leerkracht in het tweede leerjaar

19 Soms gaan mensen overdrijven om te overtuigen en hun mening sterker te maken. Markeer zo'n overdrijving.



20 Kruis aan. Deze reactie bevat vooral:

- ☐ feiten
☒ meningen



Les 3 Ik kan zinnen opbouwen en afbreken, de persoonsvorm, het onderwerp en andere zinsdelen aanduiden.



1 Kruis aan.

De kinderen van het vijfde leerjaar verzamelden geld voor de mobiele school.

- ☒ Het werkwoord zegt wat het onderwerp doet of wat ermee gebeurt.
☐ Het werkwoord en de andere woorden zeggen wat of hoe het onderwerp is of wordt.

Het poolijs wordt dunner.

- ☐ Het werkwoord zegt wat het onderwerp doet of wat ermee gebeurt.
☒ Het werkwoord en de andere woorden zeggen wat of hoe het onderwerp is of wordt.

2 Onderstreep het onderwerp.

Omkring de werkwoorden die zeggen wat het onderwerp doet of wat ermee gebeurt.

Honderden demonstranten protesteerden gisteren tegen de nieuwe maatregel.

Elders planten we wel duizenden bomen ter compensatie.

Verliezen veel eekhoorns hun woonplaats door de boskap?

Niettemin het protest gaf de minister toch een kapvergunning.

3 Onderstreep het onderwerp.

Omkring het werkwoord en de andere woorden die zeggen wat of hoe het onderwerp is of wordt.

Het fruitabonnement op school is niet zo duur.

De beslissing van de minister is onbegrijpelijk.

Is het noordpoolijs sneeuwwit?

Ondanks de maatregelen is de lucht in de steden erg vuil.

4 Onderstreep het onderwerp.

Kruis aan wat er over het onderwerp wordt gezegd.

Er wordt gezegd wat het onderwerp ...

... doet of wat ... is of wordt.
ermee gebeurt.

Geïsoleerde woningen verbruiken minder fossiele brandstof voor de verwarming.

☒ ☐

We staan op weekdays urenlang in de file.

☒ ☐

De luchtkwaliteit is op sommige dagen erg slecht.

☐ ☒

In België rijden te veel auto's op vervuilende diesel.

☒ ☐

Oude dieselauto's veroorzaken enorm veel fijn stof.

☒ ☐

5 Onderstreep het onderwerp.

Omkring de werkwoorden die zeggen wat het onderwerp doet of wat ermee gebeurt.

Europa vermindert de uitstoot van broeikasgassen door strenge regels.

Wat?

Waarvoor?

De stad Antwerpen wil met boetes oude dieselwagens in de stad verbieden.

Waarvoor?

Wat?

Waar?

In Chinese steden dragen de mensen vaak een mondmasker.

Waar?

Wanneer?

Wat?

De school geeft de kinderen elke woensdag een lekker stuk fruit.

Aan wie?

Wanneer?

Wat?

Op een ander terrein plant het bedrijf eenentwintig hectare bos.

Waar?

Wat?



6 Markeer in de zinnen uit oefening 5 de zinsdelen geel die een antwoord geven op de vraag: Wat? Aan wie?

Noteer het vraagwoord onder de zinsdelen.



7 Markeer in de zinnen uit oefening 5 de zinsdelen groen die een antwoord geven op de vraag: Waar? Wanneer? Waarvoor? Waarvoor?

Noteer het vraagwoord onder de zinsdelen.

8 Vul de zinnen aan met de gevraagde zinsdelen.

bv. Woensdag eten de kinderen fruit op school.
Wanneer? Wat?

Koekjes mag je die dag niet meebrengen naar school.
Wat?

In de krant lees ik de mening van enkele tegenstanders.
Waar?



9 Maak van de mededelende zin een vragende zin.

Op heel wat scholen is woensdag fruitdag.

bv. Is woensdag op heel wat scholen fruitdag?

10 Maak van de mededelende zin een vragende zin en een bevelende zin.

We eten dagelijks fruit.

vragende zin: Eten we dagelijks fruit?

bevelende zin: Eet dagelijks fruit!